

Medlemsenkät 2020

Hur ser landets skolledare på förutsättningarna för att utföra sitt ansvarsfulla uppdrag och vad skulle de vilja ändra i den nuvarande styrningen av förskola och skola?

Inledning

Sveriges Skolledarförbunds medlemmar är chefer och ledare i förskola, skola, vuxenutbildning eller verksamma på ledningsnivå i utbildningsförvaltningar eller skolmyndigheter. Det är skolledarna som har ansvar på lokal nivå för att eleverna får den utbildning de har rätt till. Skolledarnas förutsättningar för att utföra sina uppdrag och de uppfattningar de har om hur vårt utbildningssystem fungerar i dess olika delar är därför av stort intresse. Här redovisar vi en del av de frågor som vår medlemsenkät innehåller

Vilka är våra medlemmar?

Redovisningen bygger på svar från 2 091 skolledare. Enkäten gick ut till drygt 5 300 så svarsfrekvensen var 39 procent. Här följer några siffror som kort beskriver den medlemsgrupp som svarat på enkäten:

- » 65 procent är kvinnor och 35 procent är män.
- » 92 procent är 40 år eller äldre.

- » 84 procent arbetar i kommunal sektor, 8 procent i privat sektor.
- » 59 procent är rektorer, 22 procent är biträdande rektorer, 10 procent är chefer på övergripande nivå.
- » 55 procent arbetar inom grundskolan, 21 procent inom gymnasieskolan, 10 procent inom förskolan och 6 procent inom vuxenutbildningen.

Hur ser deras arbetssituation ut?

	Medel 2020	Kommunalt anställd	Privat anställd	Förskola	Grundskola	Gymnasieskola
<i>Genomsnittligt antal barn/elever i verksamheten.</i>	380	382	306	190	362	444
<i>Genomsnittligt antal direkt underställda medarbetare.</i>	36	37	29	38	41	31
<i>Ansvarar för flera, geografiskt spridda, enheter.</i>	33 %	35 %	12 %	80 %	26%	18 %

Hur tycker medlemmarna att systemet fungerar idag?

Tabell 1

Hur tycker du att det nuvarande systemet med delat ansvar mellan stat och lokal huvudman fungerar när det gäller grundskolan?

Det har varit möjligt att välja flera svar.

	Procent 2020	Kommunalt anställd	Privat anställd	Rektorer i grundskola
<i>Det nuvarande systemet fungerar i huvudsak bra.</i>	12%	12%	10%	12%
<i>Staten borde ta ett tydligare ansvar för att garantera resurser till grundskolan.</i>	50%	51%	49%	60%
<i>Staten borde ta huvudmannansvaret för grundskolan.</i>	43%	44%	32%	44%

Tabell 2

Hur tycker du att det nuvarande systemet med delat ansvar mellan stat och lokal huvudman fungerar när det gäller gymnasieskolan?

Det har varit möjligt att välja flera svar.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Kommunalt anställd</i>	<i>Privat anställd</i>	<i>Rektorer i gymnasieskola</i>
<i>Det nuvarande systemet fungerar i huvudsak bra.</i>	8%	8%	16%	14%
<i>Staten borde ta ett tydligare ansvar för att garantera resurser till gymnasieskolan.</i>	30%	27%	45%	61%
<i>Staten borde huvudmannaansvar för gymnasieskolan.</i>	26%	25%	26%	44%
<i>Gymnasieskolan bör organiseras på en regional nivå istället för på en primärkommunal nivå.</i>	13%	12%	14%	22%

Tabell 3

Jag tycker den svenska förskolan totalt sett har tillräckligt med resurser för att klara sitt uppdrag enligt skollag och läroplan.

	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>	<i>Rektorer i förskola 2020</i>
<i>Instämmer</i>	15%	13%	7%
<i>Instämmer inte</i>	39%	31%	93%
<i>Vet ej/har ingen åsikt</i>	46%	56%	0%

Tabell 4

Jag tycker den svenska skolan totalt sett har tillräckligt med resurser för att klara sitt uppdrag enligt skollag och läroplaner.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>	<i>Grund- skola 2020</i>	<i>Gymnasie- skola 2020</i>
<i>Instämmer</i>	14%	23%	13%	23%	12%	20%
<i>Instämmer inte</i>	82%	74%	83%	71%	87%	76%
<i>Vet ej/har ingen åsikt</i>	4%	3%	4%	7%	2%	4%

Tabell 5

Jag tycker fritidshemmen totalt sett har tillräckligt med resurser för att klara sitt uppdrag enligt skollag och läroplan.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>	<i>Rektorer i grundskola 2020</i>
<i>Instämmer</i>	15%	15%	12%	20%
<i>Instämmer inte</i>	51%	54%	37%	68%
<i>Vet ej</i>	34%	31%	51%	12%

Tabell 6

Under budgetåret 2020 kommer jag, av ekonomiska skäl, att tvingas genomföra inskränkningar i verksamheten som jag befarar kan påverka elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen på ett för verksamheten uppenbart negativt sätt.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>	<i>Rektor i grundskola 2020</i>	<i>Rektor i gymnasieskola 2020</i>
<i>Instämmer</i>	64%	69%	42%	70%	62%
<i>Instämmer inte</i>	23%	21%	40%	21%	30%
<i>Vet inte</i>	13%	11%	18%	9%	8%

Tabell 7

Det är viktigt att elever och föräldrar kan välja skola.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Procent 2014</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Instämmer</i>	17%	42%	55%	13%	61%
<i>Instämmer inte</i>	30%	50%	32%	25%	7%
<i>Instämmer delvis</i>	51%	-	-	52%	31%
<i>Vet ej/har ingen åsikt</i>	2%	8%	12%	2%	1%

Tabell 8

Systemet med fristående förskolor och skolor fungerar bra.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Procent 2014</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Instämmer</i>	9%	48%	54%	6%	46%
<i>Instämmer inte</i>	47%	40%	32%	51%	13%
<i>Instämmer delvis</i>	37%	-	-	36%	38%
<i>Vet ej/har ingen åsikt</i>	7%	12%	14%	7%	3%

Tabell 9

Vad skulle du vilja ändra i den nuvarande styrningen av fristående förskolor och skolor?

Flera svarsalternativ har kunnat väljas.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Möjligheterna att driva fristående verksamheter på konfessionell grund bör begränsas.</i>	67%	66%	57%
<i>Vinstuttag ur fristående verksamheter bör begränsas</i>	62%	62%	57%
<i>Fristående verksamheter borde bara få drivas i icke-vinstdrivande form</i>	74%	74%	62%
<i>Var fristående verksamheter etablerar sig geografiskt bör styras hårdare</i>	44%	45%	24%
<i>Annat</i>	7%	6%	10%

Tabell 10

Det är viktigt att klasser/grupper i grundskolan är blandade utifrån elevers socioekonomiska bakgrund.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Instämmer</i>	89%	92%	91%	75%
<i>Instämmer inte</i>	6%	4%	5%	15%
<i>Vet ej</i>	5%	4%	4%	10%

Tabell 11

Följande ändringar av lagstiftningen tror jag kan bidra till mer blandade elevgrupper:

	<i>Procent 2020</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Kö som urvalsprincip tas bort för fristående skolor</i>	49%	50%	29%
<i>Närhetsprincipen tas bort för kommunala skolor och ersätts med större upptagningsområden som säkerställer elevblandning</i>	47%	48%	43%
<i>Alla elever väljer skola och antagning sker samordnat för kommunala och fristående verksamheter. Vid översökning får platser kvoterats eller lottas.</i>	50%	49%	64%

Tabell 12

Den huvudman jag arbetar åt har resurser och kompetens att klara hela det uppdrag som ges i skollag, läroplaner och andra styrdokument.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Instämmer</i>	41%	42%	38%	66%
<i>Instämmer inte</i>	54%	54%	59%	26%
<i>Vet ej/frågan ej relevant för mig</i>	6%	4%	3%	9%

Tabell 13

Jag har förtroende för de politiker som ansvarar för utbildningsfrågor i den kommun där min arbetsplats är belägen.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Procent 2014</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>
<i>Instämmer</i>	38%	46%	35%	40%	24%
<i>Instämmer inte</i>	45%	39%	47%	46%	43%
<i>Vet ej</i>	17%	15%	18%	14%	33%

Tabell 14

Jag har de förutsättningar jag behöver för att ge förskollärarna/lärarna nödvändigt stöd och resurser för att de ska kunna utvecklas i sina yrkesroller.

	<i>Procent 2020</i>	<i>Procent 2017</i>	<i>Procent 2014</i>	<i>Kommunalt anställda 2020</i>	<i>Privat anställda 2020</i>	<i>För- skola 2020</i>	<i>Grund- skola 2020</i>	<i>Gym- nasiet 2020</i>
<i>Instämmer</i>	47%	48%	44%	44%	59%	40%	43%	53%
<i>Instämmer inte</i>	50%	50%	51%	53%	38%	58%	55%	44%
<i>Vet ej</i>	2%	2%	5%	2%	3%	2%	2%	3%